

Kwaliteit op de bestuurstafel

NR Governance, 15 maart 2022

Beter (in)zicht kwaliteit van zorg raden van toezicht
Onderzoek

[Kwaliteit op de bestuurstafel | NR Governance](#)

Het is voor raden van toezicht (rvt's) vanzelfsprekend de financiële verantwoording gestructureerd te bespreken en hierbij een onafhankelijk professionele reflectie te vragen aan een externe accountant. Kunnen rvt's beter (in/over)zicht krijgen op de kwaliteit van zorg, door net als bij financiën een onafhankelijk professionele reflectie te vragen? Een bijdrage van Yvonne van Kemenade, voorzitter/lid raden van commissarissen in de zorg.

Bij raden van toezicht staat de financiële verantwoording veelal structureel op de agenda, waarbij er eenmaal per jaar een onafhankelijk professionele reflectie wordt gegeven door de externe accountant. Het is gebruikelijk dat de accountant onafhankelijke bevindingen en oordeel (goedkeuring jaarrekening) toelicht op een vergadering van de auditcommissie en van de rvt. Tussentijds stelt de externe accountant een managementletter op, over zowel de bedrijfsvoering als over de administratieve organisatie van een organisatie. De managementletter is onder meer een controle-instrument voor de rvt ten behoeve van de toezienende taak op het bestuur van de onderneming. De accountant werkt met een helder toetsingskader, waarbij bijvoorbeeld wordt gekeken naar solvabiliteit, rentabiliteit, weerstandsvermogen, liquiditeitsruimte. Steeds vaker komen de risico's en kansen voor de continuïteit van de organisatie eveneens in de rapportage.

Goed zicht

Uit een recente enquête onder rvt's bij zorg- & welzijnsorganisaties, komt naar voren dat iets meer dan de helft (58%) goed zicht zegt te hebben op de kwaliteit van zorg/welzijn in hun organisatie. Van alle respondenten is 54% van mening hiervoor over voldoende (goede) informatie te beschikken. Bij veel raden van toezicht is de commissie kwaliteit en veiligheid dat verdiepend toeziet op het dossier kwaliteit van zorg. De leden van de raad van toezicht die in deze commissie zitting hebben, nemen de verkregen inzichten mee in het interne toezicht (74%). In 16% van de gevallen wordt elke rvt-vergadering gesproken over risico's in keuzes kwaliteit/veiligheid (49% periodiek 1-2x per jaar, 33% doet dat incidenteel en 3% nooit). Opmerkelijk is dat 88% de kwaliteitsrapportages bespreekt in de raadsvergadering (waarbij 25% elke rvt vergadering), 82% krijgt daarbij een duiding van de cijfers van de bestuurder (waarvan 32% elke raadsvergadering). Door meerdere respondenten wordt aangegeven dat de duiding/bespreking vooral in de commissie kwaliteit en veiligheid plaatsvindt. De kwaliteitsrapportages als feedback voor de interne organisatie komt in een kwart (26%) van de raadsvergaderingen niet (of incidenteel) aan de orde. Leer- en verbeterpunten voortkomend uit de kwaliteitsrapportages komt in 21% niet (of incidenteel) aan de orde, de aanpak van verbeterpunten komt in 28% nooit of slechts incidenteel aan de orde. Slechts 20-30% van de respondenten geeft aan niet of

slechts incidenteel te bespreken wat de bestuurder ermee doet. Kortom bij driekwart van de respondenten wordt de opvolging van de kwaliteitsrapportage (feedback en verbeterpunten in de organisatie) minstens één keer per jaar in elke rvt-vergadering besproken.

Bespreking dilemma's

Bespreking van dilemma's in rvt's met de bestuurder laat een opvallende toename zien. In 2017 waren de besproken dilemma's voor 29% kwaliteits-gerelateerd, terwijl dat in 2021 60% was (17% ieder rvt vergadering, 43% periodiek 1-2x per jaar). Voorbeelden van besproken dilemma's zijn COVID gerelateerd en het tekort aan personeel en privacy. Meer dan driekwart (84%) geeft aan dat de organisatie een kwaliteitskeurmerk heeft zoals Prezo, HKZ, ISO. In de helft van de gevallen wordt de keuze voor een kwaliteitskeurmerk niet besproken in de raad. Uit de resultaten blijkt dat 10% van de rvt's contact heeft met de certificeerder.

Beschouwing

Kwaliteit is net als financiën een integrale verantwoordelijkheid van de hele rvt. Er is een groeiend besef bij rvt's dat kwaliteit van zorg een belangrijk te bespreken onderwerp is. Er zijn wellicht verbeterlagen mogelijk om tot een gestructureerde bespreking van de kwaliteit van zorg te komen, zodat de juiste onderwerpen op de bestuurstafel komen. Een externe professionele reflectie (externe visitatie, audit e.d.) door bijvoorbeeld een certificeerder en een helder toetsingskader, zoals een accountant bij financiën, kan een rvt (en bestuurder) helpen beter (in)zicht te krijgen op de interventies, de kwaliteit van zorg en de sterke en verbeterpunten in de eigen organisatie. Tijdens de NVTZ-regiobijeenkomst Zuid Holland/Zeeland is aan de orde geweest of het zicht op de kwaliteit van zorg verbeterd kan worden door bijvoorbeeld met een certificeerder de rapportage te bespreken. En wat het samenspel van de raad van toezicht en de bestuurder aan dat thema kan bijdragen.

[Lees hier het complete onderzoek.](#)

Yvonne van Kemenade is voorzitter/lid raden van commissarissen in de zorg, tevens Regio-ambassadeur NVTZ.

Auteurs

Yvonne van Kemenade